

Koonti työskentelyn tuloksista 26.3.2021

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN TYÖPAJA 3/2021: KUMPPANUUSASIAKIRJA

Sisältö:

Hallinnollinen yhteistyö ja vuoropuhelu (järjestöt, seurakunnat – tuleva hyvinvointialue)

1. Prosessi; kuka käyttää järjestöjen / seurakunnan ääntä, kuka / mikä keskustelukumppani hyvinvointialueella?
2. Yhteistyön ja vuoropuhelun tavat (aluevaltuusto / aluehallitus vuoropuhelu ja yhteistyö yhteistyöelinten kanssa)
3. Hankevalmistelu ja kehittäminen
4. Vuoropuhelun järjestäminen per kohderyhmä tmv.: verkostot, työryhmät jne.?
5. Viestintä (helppous viestintään, kätevät viestintämahdollisuudet!)
6. Yhteistyön ja käytännön työskentelyn vastuutukset, koolle kutsijat ym.

Avustukset

1. Mistä rahaa?
2. Miten ja millä perusteella avustuksia jaetaan?
3. Miten perustellaan; miksi hyvinvointialueen tulisi rahoittaa järjestöjä ja seurakuntia?

Koonti työskentelyn tuloksista 26.3.2021

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN TYÖPAJA 3/2021: KUMPPANUUSASIAKIRJA

Hallinnollinen yhteistyö ja vuoropuhelu (järjestöt, seurakunnat – tuleva hyvinvointialue)

1. Prosessi; kuka käyttää järjestöjen / seurakunnan ääntä, kuka / mikä keskustelukumppani hyvinvointialueella?

- järjestöjen äänenä puheenjohtaja / toiminnanjohtaja kustakin järjestöstä, jäsenet mukaan
- järjestön hallitus tekee linjaukset, nimeää edustajat yhteistyöhön ja vuoropuheluun
- Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta voi olla yksi mahdollinen satakuntalaisten yhdistysten ja järjestöjen yhteistyöelin
- seurakunta voi koota koko Satakunnan alueelta edustuksellisen yhteistyöelimen
- hyvinvointialueelta aluevaltuusto yksi mahdollinen yhteistyötaho, aluehallitus käytännön toiminnassa
- mikä on konkreettinen tapa toimia, jotta kaikkia kuullaan ja koko järjestökentän ääni (myös pienet yhdistykset) saadaan Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan kautta vietyä eteenpäin?
- miten yhdistysten ja järjestöjen sekä seurakuntien yhteinen ääni hyvinvointialueelle ja toisaalta vastavuoroisesti hyvinvointialueelta yhdistyksille ja järjestöille sekä seurakunnille?
- järjestöjen äänen käyttäjästä asiakirjan allekirjoittajana oltiin suhteellisen yksimielisiä. Ääntä käyttää Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta, mutta myös Satakunnan yhteisökeskus nousi esiin keskustelussa.
- asiakirja laaditaan hyvinvointialueen kanssa ja sen allekirjoittanee, hyvinvointialueen aluevaltuusto tai -hallitus. VATEn roolista tässä asiassa ei ollut näkemystä, mutta ehkä vuoropuhelu voi alkaa jo syksyllä 2021.
- Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta ja Satakuntaliitto – yhteinen konklaavi, joka kokoontuu säännöllisin väliajoin?

- alue-JYTRYt: Valmistelevat asiat, joita esitetään neuvottelukunnalle. Tärkeää luova hyvä yhteistyö ja avoin keskusteluilmapiiri näiden välille.
- perustettu Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta valmiiseen rakenteeseen. Lisäksi muiden sidosryhmien ja seurakunnan edustus.
- jo VATEn aikana keskustelukumppanina Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta

2. Yhteistyön ja vuoropuhelun tavat (aluevaltuusto / aluehallitus vuoropuhelu ja yhteistyö yhteistyöelinten kanssa)

- satakuntalaisten yhdistysten ja järjestöjen vuoropuhelu Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan kanssa, seurakuntien vuoropuhelu oman yhteistyöelimensä kanssa
- kaikille avoimet keskustelufoorumit ja vuorovaikutuksen mahdollistavat tilaisuudet
- sähköiset toiminta-alustat hyödyksi
- työryhmät
- mikä on konkreettisen vaikuttamisen tapa?
- vilkasta keskustelua käytiin siitä, mistä oikeastaan puhutaan ja mitkä tahot tässä asiakirjassa ovat mukana. Puhtaanko vain järjestöistä vai kolmannelta sektorista, ovatko seurakunnat mukana tasavertaisina kumppaneina, ovatko mukana vain nk. yleishyödylliset yhdistykset ja vain yhdistykset, joilla ei ole palvelutuotantoa, vai miten toimitaan? Ovatko mukana liikuntajärjestöt vai ainoastaan sote -järjestöt?
- 3. sektorin yhteinen ääni ja sanoma!
- maakuntajohtajalta tullut ajatus: tehdään listaus/rekisteri siitä mitä kaikkea järjestöt Satakunnassa tekevät. Kuvataan rahoituskanavat, kohderyhmät ym. Listauksen toteutus laajana kyselynä, yhteistyössä Yhteisökeskus ja Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta. Rekisteri auttaisi tulevaisuuden rahoituksen suunnittelussa ja tasapuolisuudessa. Faktojen perusteella päätöksiä. Oppilaitosyhteistyö kyselyssä?
- avointa ja työpajatyypistä keskustelua, jotta luottamus tarttuisi.
- yhteenliittyminen vaatii paljon keskustelua
- järjestöt on otettu hienosti mukaan
- on erittäin tärkeää, että viestit kulkevat edes takaisin
- OLKA-toiminta on oiva esimerkki

3. Hankevalmistelu ja kehittäminen

- valmistelua yhdessä hyvinvointialueen / kuntien ja kuntayhtymien / valtion edustajien kanssa
- kolmannen sektorin keskinäinen yhteistyö hankevalmistelussa ja kehittämistyössä
- kokemustieto hyödyksi hankevalmisteluun ja kehittämistyöhön sekä käytännön toimintaan. Onko tarpeen erillinen hanke?
- pysytään rintamana ja vahvistetaan yhteistä hyvää.
- perustekemisen asiat kuntoon. Eikä pelkkiä hankkeita.
- ollaan selkeästi jossain julkisessa toiminnassa kiinni. Tulevaisuudessa julkisen sektorin tulisi kuulla järjestöjä, kun hankkeita tulee. Yhdistyksillä on valtava potentiaali kehittää työtä.
- hankkeet ovat yleensä määräaikaista. Seurataan hankkeiden toimintaa kuten koeaikaa. Hankkeen loputtua hanke arvioidaan ja viedään normaaliin käytäntöön ja kuluihin. Maakunnallinen hanke palvelee koko maakunnan hyvinvoinnin asiaa, jos se jää pysyväksi asiaksi. (vs. STEA AK-avustus)
- hyödynnetään koko valtakunnan verkostotoiminta ja pysyvä rahoitus. Paketti, joka linkitetään palvelujärjestelmään.
- kirkko voi olla mukana kumppanina ja antaa työpanosta. Kirkkohallitus on yksi paikka, josta voisi hakea rahoitusta.
- tasapuolisuus on tärkeää.
- laadunvalvonnan indikaattorit. Tarkastellaan onko toiminta tarpeeksi hyödyllistä ja monipuolista.
- yhteinen toiminnanohjausjärjestelmä. Palaute ja vuosiraportit: tarkastellaan alueita, vaikuttavuutta ja olemassaolon tarkoitusta.
- Palvelulupaus. Mahdollisimman tasalaatuista.
- Kaikkea toimintaa ei voida taata koko maakunnassa.
- Kirkko voi olla mukana kumppanina ja antaa työpanosta. Kirkkohallitus on yksi paikka, josta voisi hakea rahoitusta.

4. Vuoropuhelun järjestäminen per kohderyhmä tmv.: verkostot, työryhmät jne.?

- toiminnan kohderyhmän hyvinvointi tavoitteena
- toiminnan kohderyhmän tarpeet / toiveet eteenpäin hyvinvointialueen päätöksentekoon. Miten otetaan huomioon kokemustieto, yhteistyö vapaaehtoistoimijoiden kanssa, heikoimmassa asemassa olevat?
- kohderyhmäkyselyt keskitetysti, sitoutuminen
- opiskelija/oppilaitos yhteistyö keskitetysti (esim. puhelinhaastattelut, kyselyt)
- asiakkaiden kuuleminen tärkeää, jotta palvelut saadaan saavutettaviksi ja ihmislähtöisiksi
- vuoropuhelun järjestäminen ja kohderyhmät: Oltava moniammatillisia ja laajempia kuin kohderyhmittäiset verkostot. Ihminen nähtävä kokonaisuutena. Myös palvelupolkujen luomisessa huomioitava kokonaisuus eikä esim. vain yksittäiset somaattiset sairaudet.
- Kolmannen sektorin rooli palvelupolkujen kehittämisessä ja kuvaamisessa keskeinen. Toimitaan lähellä ihmistä, tunnetaan ja tiedetään ihminen sekä hänen tilanteensa.
- Kumppanuusasiakirjaan hyvä kuvata se, että järjestöt/seurakunnat toimivat lähellä ihmistä. Olemme tärkeä kumppani, koska toimimme nopeasti ja notkeasti.

5. Viestintä (helppous viestintään, kätevät viestintämahdollisuudet!)

- vastavuoroisuuden korostus
- sähköinen viestintäalusta Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan suuntaan sekä seurakuntien omaan yhteistyöelimeen. Neuvottelukunta ja seurakuntien yhteistyöelin jatkojalostavat yhteisiä aloitteita ja viestivät hyvinvointialueelle
- hyvinvointialueen tiedotus / viestintäkanavat saavutettaviksi ja näkyviksi
- viestinnän saavutettavuus, selkeys ja ymmärrettävyys
- digisaavutettavuus
- viestinnän sisällön suunnittelu, kohdennettu viestintä
- Satakunnan järjestöjen neuvottelukuntaan ja seurakuntien yhteistyöelimeen viestinnästä vastaavat, jotta sekä sisäinen että ulkoinen tiedotus / viestintä toimii ja tavoittaa laaja-alaisesti sekä vastavuoroisuus toteutuu
- Viestintä ja tiedottaminen on olennaista. Selkokieliä! Sote-sanakirja. Tiedottaminen avointa ja jatkuvaa. Enemmän yhteydenottoja myös tiedotusvälineisiin. Viestintäsuunnitelma ja vuosikello olennaisia (esim. JYTRYt)
- sosiaalinen media
- viestinnän vahvistaminen ja haltuunotto
- yhteinen viestintäalusta
- OLKA-pisteet: Yhdistykset viemässä yhteistä ilosanomaa yhdessä eteenpäin. Tieto ja mahdollisuus kertoa toisten toiminnasta.
- Viestintä selkosuomella ja muilla mahdollisilla kielillä.
- Asiakasryhmissä on paljon maahanmuuttajia. Viro, Venäjä Ukraina korostuvat erityisesti Satakunnassa. Todellisuudessa maahanmuuttajat puhuvat muita kieliä kuin englantia.
- Kaikki eivät ole sosiaalisessa mediassa
- Käytetään hyväksi olemassa olevia verkostoja, jotka laajenevat maakunnallisiksi.
- ALUE-JYTRYt: alueelta tuodaan käsiteltäviä asioita Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan tietoon
- vastuu myös pienilläkin yhdistyksillä itsellään, että ottavat selvää asioista ja menevät verkostoihin mukaan. Olisi tärkeää, että pienet yhdistykset antavat oman panoksensa yhteistyöhön.

6. Yhteistyön ja käytännön työskentelyn vastuutukset, koolle kutsujat ym.

- viestinnästä vastaavat keskeisessä roolissa
- Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta – JYTRY – Satakunnan yhteisökeskus roolien selkiyttäminen ja vastuut käytännössä. Rooleista ja vastuista viestiminen yhdistyksille ja järjestöille. Yhteistyöhön ja vuoropuheluun kynnyksen mataloittaminen. Konkretia tulevaisuuden yhteistyöhön ja toimintaan
- seurakuntayhteistyöhön nimetyt vastuuhenkilöt (seurakunta – yhdistykset / järjestöt)
- hyödynnetään olemassa olevia verkostoja esim. Satakunnan järjestöyhteistyöryhmä JYTRY

Avustukset

1. Mistä rahaa?

- avustusta mm. valtio, kunta / kuntayhtymä, hyvinvointialue, STEA ja muut rahoituskanavat
- eteenpäin jaettavat avustukset valtakunnallisilta järjestöiltä maakuntaan / paikalliseen toimintaan. Miten käytännössä toimisi?
- ”yhden luukun” periaate maakunnan avustusten jakoon hyvinvointialueelle, valtion budjetti tosin määrittää avustusten suuruuksia
- listaus järjestöistä. Kenelle tehdään, miksi tehdään, miten tehdään. Listauksen/rekisterin perusteella toimijan tehokkuuden/toimeenpanokyvyn arviointi.
- STEA-raha vähenemässä, enää ei voida turvautua vain siihen vain muitakin rahoituskanavia löydettävä.
- avustusten hakeminen pitäisi olla joustavaa ja helppoa. Porin kaupungin tekemä avustusuudistus esim. hyvä ja avustusprosessia voisi helpottaa muuallakin.
- huomioidaan se, että ammatillisesti johdettu järjestö ja vapaaehtoisvoimin toimiva järjestö erilaisessa asemassa.
- tukea olisi tarpeen saada myös uuden kehittämiseen.
- projekteja ja hankkeita tulisi tehdä enemmän myös yhdessä. Projekteja voi olla helpompi avustaa kuin toiminta ylimalkaisesti. Yhteishankkeista enemmän vaikuttavuutta ja laajuutta.
- automaattinen rahoitus eri ministeriöiltä
- osa rahasta kunnilta
- kumppanuussopimus
- todennäköisesti STEAa ei ole tulevaisuudessa. Maakunnalla on verotusoikeus. Kumppanuussopimus.

2. Miten ja millä perusteella avustuksia jaetaan?

- vaikuttava ja tuloksellinen toiminta
- miten saavat avustusta ne yhdistykset, joilla arviointi / seuranta ei ole vielä ”ammattimaista” mutta toiminta on kuitenkin merkityksellistä / hyödyllistä?
- maakunnallinen kokonaisrahoitus, mistä jaetaan eteenpäin esim. pienemmille yhdistyksille
- mistä varoista tuleva hyvinvointialue jakaa avustuksia?
- jakavatko kunnat edelleen avustuksia järjestöille?
- mitkä avustukset jäävät edelleen kunnille? (HYTE työ)
- minne kuuluvat työllistävät järjestöt - avustavatko niitä jatkossa kunnat vai hyvinvointialue vai?
- kanavoituvatko jatkossa kaikki järjestöjen avustukset hyvinvointialueen kautta?
- miten käy jo kuntien kanssa laadituille sovituille esim. kumppanuussopimuksille, joiden voimassaolo ulottuu 2023 pidemmälle
- siirtyvätkö kuntien tekemät avustuspäätökset sellaisenaan hyvinvointialueelle?
- mikäli seurakunta on yksi asiakirjan kumppaneista, saako se avustuksia, koska tällä hetkellä se itse jakaa niitä yhdistyksille
- miten toteutuu tasapuolisuus
- Pohdittiin kuvitteellisen sadantuhannen euron jakoa mm. seuraavista näkökulmista:
 - mikäli allekirjoituskumppani on järjestöjen neuvottelukunta, haetaanko avustus neuvottelukunnan käyttöön.
 - miten avustuksen jako tapahtuu neuvottelukunnan sisällä
 - laaditaanko etukäteen sopimus varojen jaosta kaikkien järjestöjen kesken tai avustusta saavien kesken
 - voisiko hyvinvointialue muodostaa jonkin toimielimen ja palkata työntekijät avustusten jakoa varten

3. Miten perustellaan; miksi hyvinvointialueen tulisi rahoittaa järjestöjä ja seurakuntia?

- kustannustehokkuus esille; kokemustiedon hyödyntämisen kustannushyöty esille päättäjille
- vapaaehtoistyö on maksutonta, koordinointi ja sen mahdollistaminen vaatii kuitenkin resursseja
- rahoitetun toiminnan tuloksellisuuden sekä vaikutusten ja vaikuttavuuden esille tuominen
- aiesopimukset ja yhteistyö esim. seurakuntien kanssa
- näkyväksi runsas ja volyymiltään laaja vapaaehtoisvoimin toimivien yhdistysten toiminta sekä seurakuntien tekemä työ
- järjestöjen tekemä työ on välttämätöntä ja samoin avustusten saanti

Muuta:

Kumppanuusasiakirjan laatimista pidettiin hyvänä asiana, mutta paljon on avoimia kysymyksiä, joihin tulee yhteisesti hakea vastauksia.

LISÄTIETOJA

Milja Karjalainen

Satasoten rakenne-hankkeen sidosryhmäyhteistyön osahankkeen koordinaattori
Satakunnan soteuudistuksen palvelurakenneryhmän jäsen
Satakunnan yhteisökeskuksen toiminnanjohtaja

milja.karjalainen@yhteisokeskus.fi
p. 044 529 6803

Tuula Rouhiainen-Valo

Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan jäsen ja sote-työryhmän puheenjohtaja
Satakunnan soteuudistuksen ohjausryhmän jäsen

tuula.rouhiainen.valo@gmail.com

www.yhteisokeskus.fi/sote